

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з хореографії, сценічного та музичного мистецтва

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

для здобувачів фахової передвищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Естрадний спів»
спеціальності 025 Музичне мистецтво

Затверджено педагогічною радою
Фахового коледжу
Протокол від «28» серпня 2023 р. № 1
Голова Педагогічної ради



Володимир ЯСЛИК

Схвалено методичною радою
Фахового коледжу
Протокол від «25» серпня 2023 р. № 1
Голова методичної ради

Олег КЛИЩ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ	5
2. СТРУКТУРА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ	5
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ІСПИТІВ	9
4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	11
5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ФАХОВИХ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКИХ ДИСЦИПЛІН	14
6. РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ ДЛЯ ПУБЛІЧНОЇ ДЕМОСТРАЦІЇ КОНЦЕРТНОГО ВИСТУПУ	16
7. РЕКОМЕНДОВАНИ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	19

ВСТУП

Програма підсумкової атестації для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності **025 Музичне мистецтво** за освітньо-професійною програмою «**Естрадний спів**» (затвердженою 25 травня 2023 року) спрямована на перевірку досягнень результатів навчання, визначених вказаною освітньо-професійною програмою.

Мета підсумкової атестації – з'ясувати рівень професійної підготовки випускників, його відповідність стандарту фахової передвищої освіти та освітньо-професійної програми.

У програмі підсумкової атестації відображено основні вимоги змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю **025 Музичне мистецтво**, сформульовані у термінах результатів навчання (РН), зокрема:

РН 1. Спілкуватися державною мовою усно і письмово в процесі навчання та виконання завдань.

РН 2. Володіти іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

РН 3. Грати на музичному інструменті / співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4. Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5. Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6. Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 7. Використовувати відповідні інформаційні, технічні, цифрові ресурси для запису та/або аранжування музичних композицій, розробки музично-інформаційних презентацій, опрацювання нотного тексту.

РН 8. Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9. Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської / музично-теоретичної / педагогічної / організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 10. Володіти методикою роботи з учнем, учнівським та/або аматорським колективом з урахуванням вікових особливостей учасників (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 11. Підбирати навчальний / виконавський репертуар з урахуванням музичних здібностей та/або цілей навчання здобувачів початкової мистецької освіти та/або рівня аматорського колективу (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 12. Проводити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у виконавській / освітній / організаторсько-творчій діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 13. Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 14. Розробляти та документувати навчально-методичні / творчі матеріали, вести документацію, пов'язану з виконанням професійних обов'язків (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 15. Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 16. Дотримуватися загальних вимог щодо авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 17. Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Підсумкова атестація здійснюється відкрито і публічно.

Порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії і проведення атестації здобувачів передвищої освіти регламентує *«Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у «Фаховому коледжі» ЗВО «Університет Короля Данила»»*.

Оцінки кваліфікаційних іспитів виставляє кожен член комісії. Повторне складання (перескладання) іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні іспитів, а також про присвоєння здобувачам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів *голос Голови ЕК є вирішальним*.

Якщо публічна демонстрація концертного виступу та/або відповідь здобувача на атестаційних іспитах не відповідають вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія приймає рішення про те, що здобувач не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» *(0-34 бали)*.

У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання іспитів, то в протоколі зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

Здобувач передвищої освіти, який отримав незадовільну оцінку при складанні кваліфікаційних іспитів, відраховується із закладу освіти. Йому видається довідка встановленого зразка.

2. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

В освітньо-професійній програмі *«Естрадний спів»* визначено 25 обов'язкових освітніх компонентів, загальним обсягом 156 кредитів, які забезпечують загальні та спеціальні компетентності, а також відповідні результати навчання. Зокрема:

1. Освітні компоненти, які формують загальні компетентності (ОК 01–ОК 08) 35 кредитів ЄКТС;

2. Дисципліни, що формують спеціальні компетентності (ОК 09–ОК 22) 103 кредитів ЄКТС;

3. Практична підготовка (ОК 23–ОК 25) 18 кредитів ЄКТС.

З цього переліку 10 освітніх компонентів ОПП (загальним обсягом 60 кредитів) та практична підготовка (18 кредитів) не включені в програму підсумкової атестації. А саме:

- ОК 01 «Інформаційно-комунікаційні технології» (4 кредити),
- ОК 02 «Цінності громадянського суспільства» (4 кредити),
- ОК 03 «Критичне мислення» (3 кредити),
- ОК 04 «Безпека життєдіяльності» (3 кредити),
- ОК 05 «Загальна педагогіка та психологія» (3 кредити),
- ОК 06 «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (4 кредити),

оскільки результат навчання «Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово» підтверджується під час спілкування з Екзаменаційною комісією;

- ОК 07 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (10 кредитів), оскільки Екзаменаційна комісія має можливість перевірити здатність сформулювати відповідь іноземною мовою в процесі складання іспитів;

- ОК 08 «Фізичне виховання» (4 кредити), оскільки вони в цілому забезпечують тільки загальнопрофесійні компетентності і не формують основні результати навчання ОПП;

- ОК 10 «Сольфеджіо» (16 кредитів), оскільки результат навчання «Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту» Екзаменаційна комісія має можливість перевірити в процесі складання іспитів;

- ОК 13 «Фортепіано» (9 кредитів), оскільки дисципліна формує практичне вміння гри на музичному інструменті, а її результати навчання одночасно забезпечуються дисциплінами, які входять до кваліфікаційних іспитів.

Таким чином, програма підсумкової атестації здобувачів фахової передвищої освіти, яка складається з кваліфікаційних іспитів (ОК 26, ОК 27, ОК 28), укладена на основі наступних 12 обов'язкових ОК, які формують спеціальні компетентності загальним обсягом 78 кредитів ЄКТС та забезпечують перевірку усіх результатів навчання, зокрема:

ОК 26 «Кваліфікаційний іспит з теорії та історії музичного мистецтва» забезпечує перевірку РН 1, РН 6, РН 7, РН 8, РН 9, РН 13, РН 14 та включає ОК 11, ОК 15, ОК 20, ОК 22.

Для формування екзаменаційних білетів, що складаються з трьох питань, умовно виділені два модулі:

- I модуль **«Історія музичного мистецтва»** (Освітні компоненти «Західноєвропейська музична література» ОК 15, «Українська музична література» ОК 20).

- II модуль **«Теорія музичного мистецтва»** (Освітні компоненти «Елементарна теорія музики» ОК 11, «Основи гармонії» ОК 22).

Розподіл екзаменаційних питань між освітніми компонентами

Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС навчальної дисципліни за навчальним планом	Кількість екзаменаційних питань з навчальної дисципліни
1 модуль: «Історія музичного мистецтва»		
«Західноєвропейська музична література»	5	15
«Українська музична література»	6	15
Всього:	11	30
2 модуль: «Теорія музичного мистецтва»		
«Елементарна теорія музики»	9	10
«Основи гармонії»	6	5
Всього:	15	15

Відповідно до трьох модулів, виділених у змісті програми атестаційного екзамену і сформованих відповідно до їх змісту екзаменаційних питань, укладено **15 екзаменаційних білетів**, кожен з яких складається з трьох питань, зокрема:

- 1-е питання – з модуля **«Історія музичного мистецтва»** (*«Західноєвропейська музична література»*);
- 2-е питання – з модуля **«Історія музичного мистецтва»** (*«Українська музична література»*);
- 3-є питання – з модуля **«Теорія музичного мистецтва»** (*«Елементарна теорія музики», «Основи гармонії»*)

ОК 27 «Кваліфікаційний іспит з фахових музично-виконавських дисциплін» забезпечує перевірку **РН 3, РН 4, РН 6, РН 7, РН 9, РН 10, РН 11, РН 12, РН 13** та включає ОК 12, ОК 14, ОК 16, ОК 18, ОК 19.

Для формування екзаменаційних білетів, що складаються з трьох питань, умовно виділені два модулі:

- I модуль **«Професійні знання і навички з предметної галузі»** (Освітні компоненти *«Основи гігієни та охорони голосу» ОК 14, «Український музичний фольклор» ОК 19, «Хорове диригування» ОК 16*).
- II модуль **«Вокально-методична підготовка»** (Освітні компоненти *«Естрадний вокальний ансамбль» ОК 12, «Методика роботи з вокальним ансамблем» ОК 18*).

Розподіл екзаменаційних питань між освітніми компонентами

Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС навчальної дисципліни за навчальним планом	Кількість екзаменаційних питань з навчальної дисципліни
1 модуль: «Професійні знання і навички з предметної галузі»		
« <i>Основи гігієни та охорони голосу</i> »	3	5
« <i>Український музичний фольклор</i> »	5	10
« <i>Хорове диригування</i> »	4	5
Всього:	12	20
2 модуль: «Вокально-методична підготовка»		
« <i>Естрадний вокальний ансамбль</i> »	8	15
« <i>Методика роботи з вокальним ансамблем</i> »	4	10
Всього:	12	25

Відповідно до трьох модулів, виділених у змісті програми атестаційного екзамену і сформованих відповідно до їх змісту екзаменаційних питань, укладено **15 екзаменаційних білетів**, кожен з яких складається з трьох питань, зокрема:

- 1-е питання – з модуля **«Професійні знання і навички з предметної галузі»** («*Основи гігієни та охорони голосу*», «*Український музичний фольклор*»);

- 2-е питання – з модулів **«Професійні знання і навички з предметної галузі»** («*Хорове диригування*») і **«Вокально-методична підготовка»** («*Методика роботи з вокальним ансамблем*»);

- 3-є питання – з модуля **«Вокально-методична підготовка»** («*Естрадний вокальний ансамбль*»)

ОК 28 «Публічна демонстрація концертного виступу» забезпечує перевірку **РН 2, РН 5, РН 6, РН 9, РН 11, РН 12, РН 15, РН 16, РН 17** та включає ОК 09 «Сольний естрадний спів» (17 кредитів), ОК 17 «Хореографія та сценічний рух» (7 кредитів), ОК 21 «Основи акторської майстерності» (4 кредити).

Програма публічної демонстрації концертного виступу **складається з таких творів:**

1. Пісня a cappella.
2. Класична українська естрадна пісня.
3. Сучасна українська естрадна пісня.
4. Світовий хіт.
5. Пісня з мюзиклу.
6. Джазовий стандарт.
7. Патріотична пісня.
8. Пісня в дуеті або тріо.

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ІСПИТІВ

Під час складання «Кваліфікаційного іспиту з теорії та історії музичного мистецтва» і «Кваліфікаційного іспиту з фахових музично-виконавських дисциплін», оцінюючи навчальні досягнення студентів, необхідно враховувати правильність викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, ступінь самостійності відповіді, логічність, доказовість у викладенні матеріалу, здатність сформулювати відповідь державною мовою, ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних знань і вмінь.

Усі екзаменаційні питання із «Кваліфікаційного іспиту з теорії та історії музичного мистецтва» і «Кваліфікаційного іспиту з фахових музично-виконавських дисциплін», є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за екзамен. Підсумкова оцінка кваліфікаційного іспиту є середньозваженою оцінкою за три екзаменаційні питання.

Оцінка результатів складання кваліфікаційних іспитів здійснюється за **100-бальною** системою контролю знань та національною шкалою і відображається у відповідних відомостях та протоколах роботи ЕК.

A (відмінно) 90-100 балів	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, демонструє глибокі знання з різних розділів програми, логічно та послідовно викладає навчальний матеріал, демонструючи знання отримані як з основної, так і з додаткової літератури, уміє аргументувати свою думку, демонструє свою світоглядну позицію.
B (добре) 83-89 балів	Здобувач володіє значним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про оволодіння ним основною та частково додатковою літературою з курсів, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі несуттєві неточності, демонструє здатність до аналізу та узагальнення, вміє робити висновки, проте має певні труднощі з їх аргументуванням, а тому уникає висловлювання власної позиції.
C (добре) 75-82 бали	Здобувач володіє певним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про знання ним переважно основної літератури з курсів, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі мало суттєві помилки та неточності, демонструє здатність до аналізу, однак не має достатніх умінь для самостійного узагальнення, має труднощі щодо формулювання висновків та їх аргументування.
D (задовільно) 68-74 бали	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, демонструючи знання, отримані лише з основної літератури, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно, демонструє часткові уміння аналізу навчального матеріалу, але має значні труднощі з його узагальненням та формулюванням висновків, не вміє їх аргументувати, не виявляє самостійності думки, власної позиції.

Е (задовільно) 60-67 балів	Здобувач володіє навчальним матеріалом частково, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно та нелогічно, не володіє навичками аналізу навчального матеріалу, не вміє його узагальнювати, робити висновків та аргументувати їх. Не висловлює власної думки.
FX (незадовільно) 35-59	Здобувач володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, викладає матеріал нелогічно та непослідовно практичні уміння та навички сформовані лише частково, не відповідає на додаткові запитання.
F (незадовільно) 1-34	Здобувач не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати або відповідає не за змістом питань. Практичні уміння та навички не сформовані.

«Публічна демонстрація концертного виступу» оцінюється за такими критеріями: вокально-виконавська майстерність, артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору, цілісність художнього образу.

Оцінка результатів складання кваліфікаційних іспитів здійснюється за **100-бальною** системою контролю знань та національною шкалою і відображається у відповідних відомостях та протоколах роботи ЕК.

A (відмінно) 90-100 балів	Здобувач повною мірою передає цілісність художнього образу; вокально-виконавська майстерність, артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору продемонстровані на високому рівні.
B (добре) 83-89 балів	Здобувач повною мірою передає цілісність художнього образу; вокально-виконавська майстерність, артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору продемонстровані на достатньому рівні.
C (добре) 75-82 бали	Здобувач частково передає цілісність художнього образу; вокально-виконавська майстерність, артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору продемонстровані на достатньому рівні.
D (задовільно) 68-74 бали	Здобувач частково передає цілісність художнього образу; артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору продемонстровані на достатньому рівні, проте є деякі неточності у співі.
E (задовільно) 60-67 балів	Здобувач частково передає цілісність художнього образу; артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору продемонстровані на недостатньому рівні, є деякі неточності у співі.
FX (незадовільно) 35-59	Здобувач не передає цілісність художнього образу; артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору продемонстровані на недостатньому рівні, є неточності у співі.

ґ (незадовільно) 1-34	Здобувач не передає цілісність художнього образу; артистичність, пластика сценічного руху, емоційна передача змісту вокального твору продемонстровані на незадовільному рівні, є значні неточності у співі.
------------------------------------	---

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Модуль І. Історія музичного мистецтва *Західноєвропейська музична література*

1. Стилю бароко в мистецтві. І. С. Бах – яскравий представник стилю бароко в західноєвропейському музичному мистецтві. Особливості творчої індивідуальності. Загальна характеристика органної і клавірної творчості.

2. Г. Ф. Гендель – яскравий представник стилю бароко. Особливості творчої індивідуальності Г. Ф. Генделя. Загальна характеристика інструментальної творчості Г. Ф. Генделя: клавірні твори (сюїти німецького типу); камерні ансамблі; органна творчість; оркестрова музика (концерти, жанр великого концерту); ораторії.

3. Загальна характеристика епохи Просвітництва. Основні тенденції в розвитку музичних форм і жанрів інструментальної музики у XVIII ст. Формування віденської класичної школи в творчості Йозефа Гайдна. Характеристика симфонічної творчості Йозефа Гайдна. Аналіз «Прощальної симфонії» *fis-moll*, «Лондонської симфонії» № 103 *Es-dur* (з тремоло литавр).

4. В. Моцарт: умови формування творчої індивідуальності. Життєвий і творчий шлях. Особливості творчої індивідуальності. Характеристика оперної творчості. Принципи оперної драматургії. Аналіз опери «Весілля Фігаро». Загальна характеристика симфонічної творчості та фортепіанної творчості В. Моцарта.

5. Музичне мистецтво в період Французької революції 1789 р. та вплив його на формування світогляду Л. Бетховена. Біографія Людвіга ван Бетховена. Особливості творчої індивідуальності композитора. Характеристика фортепіанної творчості та симфонічної творчості Л. Бетховена.

6. Загальна характеристика епохи Романтизму XIX ст. Зміст та ідеї епохи. Напрямки романтизму (пасивний і дієвий романтизм). Темі і образи. Особливості романтичного стилю в галузі музичного мистецтва. Франц Шуберт – перший віденський романтик. Життєвий і творчий шлях (біографія). Розвиток вокального мистецтва в першій половині XIX ст. Особливості вокального творчості Ф. Шуберта.

7. Розвиток вокальних та інструментальних жанрів в творчості Р. Шумана. Життєвий і творчий шлях Р. Шумана. Музично-критична діяльність Р. Шумана. Загальна характеристика фортепіанної та вокальної творчості Р. Шумана. Зв'язки з романтичною літературою. Вокальні цикли.

8. Умови формування польської національної романтичної школи. Життєвий і творчий шлях Фредеріка Шопена. Особливості фортепіанної творчості Ф. Шопена. Характеристика фортепіанних творів великої та малої форми.

9. Умови формування угорської національної романтичної школи. Життєвий і творчий шлях Ференца Ліста. Характеристика фортепіанної творчості. Програмний симфонізм Ф. Ліста.

10. Розвиток оперного мистецтва у Франції в сер. і другій пол. XIX ст. Формування і розвиток жанру «ліричної опери». Характеристика оперної творчості Жоржа Бізе. Аналіз опери «Кармен».

11. Клод Дебюссі – яскравий представник французького музичного імпресіонізму. Характеристика фортепіанної творчості. Аналіз фортепіанного циклу «Прелюдії».

12. Характеристика творчості Моріса Равеля, як представника імпресіоністичного напрямку, колористичної гармонії та оркестрування й екзотичної ритміки. Аналіз симфонічного твору «Болеро».

13. Умови розвитку оперного жанру в Італії в сер. I другій пол. XIX ст. Криза оперного театру. Творчість Джузеппе Верді – вершина реалізму італійської романтичної опери. Загальна характеристика оперної творчості (по періодах) Джузеппе Верді.

14. Веризм в художній культурі Італії кінця XIX ст. Особливості веризму. Розвиток музичного оперного веризму. Творчість Джакомо Пуччіні – яскравого представника італійського оперного веризму. Характеристика оперної творчості.

15. Історичні умови формування німецького експресіонізму на поч. XX ст. Темі і образи в літературі і образотворчому мистецтві. Особливості музичного експресіонізму. Творчість Ріхарда Штрауса і Густава Маллера.

Українська музична література

1. Музична культура Київської Русі: церковна і світська музика.
2. Діяльність М. П. Дилецького та його внесок у розвиток української хорової музики та музичної освіти.
3. Основні етапи життя і творчості М. Березовського. Хорова музика композитора, загальна характеристика хорового концерту «Не отвержи мене».
4. Основні етапи життя і творчості Д. Бортнянського. Характеристика хорової, оперної та інструментальної музики композитора.
5. Життєвий і творчий шлях С. С. Гулака-Артемівського. Особливості опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм».
6. Життєвий і творчий шлях М. В. Лисенка. Основні сфери діяльності композитора. Найважливіші твори М. В. Лисенка в жанрах опери, кантати, романсу, камерно-інструментальної музики та їх загальна характеристика. Загальна характеристика опери «Тарас Бульба» М. В. Лисенка.
7. Життєвий і творчий шлях М. Д. Леонтовича та його роль у розвитку хорової музики України. Жанр обробки української народної пісні в творчості М. Леонтовича. Загальна характеристика обробок «Щедрика» та «Дударика».
8. Основні етапи життя і творчості С. П. Людкевича. Значення діяльності композитора для розвитку музичної культури Західної України. Найважливіші твори С. Людкевича в жанрах опери, кантати, романсу, хору, камерно-інструментальної та симфонічної музики та їх загальна характеристика.
9. Основні етапи життєвого і творчого шляху К. Г. Стеценка. Провідні жанри творчості композитора. Хорова творчість К. Г. Стеценка та її загальна характеристика (обробки українських народних пісень, авторські твори).

10. Життєвий і творчий шлях Л. М. Ревуцького. Основні жанри творчості композитора та їх характеристика. Загальна характеристика кантати-поєми «Хустина» Л. М. Ревуцького та Симфонії № 2.

11. Життєвий і творчий шлях Б. М. Лятошинського. Основні жанри творчості композитора та їх загальна характеристика (симфонії, фортепіанні, хорові твори).

12. Музична культура України 20-30-х років ХХ ст. (основні напрямки розвитку, провідні композитори та їх творчість).

13. Музична культура України 60-90-х років ХХ ст. (основні напрямки розвитку, провідні композитори та їх творчість).

14. Провідні композитори України другої половини ХХ ст. та основні жанри їх творчості, приклади творів (Є. Станкович, В. Сильвестров, Л. Дичко, М. Скорик).

15. Особливості вокальної естрадної музики України другої половини ХХ ст. (пісенна творчість О. Білаша, Г. Майбороди, В. Івасюка).

Модуль II. Теорія музичного мистецтва

Елементарна теорія музики

1. Музичний звук та його властивості. Музична система та її елементи: ступені, (основні й похідні) звукоряд, діапазон, регістри, октави.

2. Музичний стрій. Темперований стрій. Тон, півтон. Камертон. Знаки альтерації. Діатонічні та хроматичні півтони та цілі тони. Альтерація.

3. Ритм. Основний і довільний поділ тривалостей. Акцент. Метр. Розмір. Такт. Тактова риска. Затакт. Прості, складні, мішані розміри. Основні правила групування в простих розмірах.

4. Темп. Запис темпу. Метроном. Динаміка. Динамічні відтінки та їх позначення. Агогіка, артикуляція.

5. Лад та його елементи. Гама. Визначення. Назва ступенів гами. Мажорний лад та його види. Мінорний лад та його види.

6. Тональність. Визначення. Квінтове коло мажорних тональностей. Квінтове коло мінорних тональностей. Енгармонічно рівні тональності мажору і мінору. Паралельні тональності. Однойменні тональності.

7. Інтервали: визначення, назви, позначення. Класифікація інтервалів: прості й складені; мелодичні, гармонічні, стійкі, нестійкі, дисонанси й консонанси. Обернення інтервалів.

8. Акорди. Тризвуки та його види: визначення, позначення та структура. Обернення тризвуків: визначення, позначення, інтервальна структура. Головні та побічні тризвуки ладу.

9. Септакорд та його види. Септакорди в тональності та від звуку. Сім видів септакордів – визначення, позначення, інтервальна структура. Обернення септакордів та їх розв'язання.

10. Лади народної музики. Особливі види семиступеневих ладів. Пентатоніка. Двічі гармонічні лади. Змінні лади (паралельно-перемінний лад та мажоро-мінор).

Основи гармонії

1. Акорди та їх види. Чотириголосний виклад акордів в гармонії.
2. Принципи гармонізації мелодії головними тризвуками. Основні закономірності переміщення головних тризвуків.
3. Принципи гармонізації баса головними тризвуками.
4. Сектакорди головних тризвуків в гармонічній побудові. Принципи переміщення сектакордів в гармонічній побудові
5. Повна функційна система головних тризвуків мажору і мінору. Способи сполучення головних тризвуків.

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ФАХОВИХ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКИХ ДИСЦИПЛІН

Модуль I. Професійні знання і навички з предметної галузі

Основи гігієни та охорони голосу

1. Будова голосового апарату та механізм звукоутворення.
2. Особливості розвитку дитячого співочого голосу в різні вікові періоди. Охорона та гігієна дитячих голосів під час мутації.
3. Застудні захворювання, пов'язані з переохолодженням голосового апарату та вірусні захворювання верхніх дихальних шляхів (риніт, тонзиліт, ларингіт, фарингіт, трахеїт, трахеобронхіт, пневмонія).
4. Професійні захворювання вокаліста: крововилив у голосові зв'язки; парези та паралічі гортані, вузлики на голосових зв'язках. Функціональні голосові захворювання, пов'язані з розладами роботи нервової системи та перевтоми голосу (афонія, дистонія, фонастенія).
5. Правила професійної гігієни і голосовий режим співака. Правильне співацьке навантаження вокаліста.

Український музичний фольклор

1. Музичний фольклор: властивості, ознаки, явища. Видатні дослідники та носії фольклорної спадщини українського народу.
2. Театральні дійства зимового календарно-обрядового циклу. Традиційна музика весняного циклу. Основні жанри.
3. Традиційна музика літнього циклу. Основні жанри. Традиційна музика осіннього циклу. Основні жанри.
4. Складові родинно-побутового циклу пісень. Весільний обряд та його пісенні репрезентанти.
5. Соціально-побутовий цикл пісень: трудові та службові пісні.
6. Основні критерії історичної пісні. Характерні особливості співанок-хронік.
7. Будова та стильові ознаки дум. Сюжетність та варіантність дум.
8. Форма старин (билин) та поділ на цикли.
9. Особливості поезики балад. Тематика та призначення.
10. Класифікація народних інструментів.

Хорове диригування

1. Вихідна постава і тактові рухи, жести диригента.
2. Загальні принципи будови тридольної, чотиридольної та дводольної диригентських схем.
3. Показ диригентського вступу. Показ вступів на різні долі такту.
4. Диригентські прийоми зняття звучання.
5. Темпи, їх види. Диригентські жести при різних видах темпу.

Модуль II. Вокально-методична підготовка

Методика роботи з вокальним ансамблем

1. Поняття «ансамбль», «вокальний ансамбль». Основні типи вокальних ансамблів. Вокальний ансамбль як музично-виконавський колектив.
2. Характеристика чоловічих співацьких голосів. Теситура, діапазон.
3. Характеристика жіночих співацьких голосів. Теситура, діапазон.
4. Типи дихання. Методика правильного дихання при співі. Поняття ансамблевого дихання. Ланцюгове дихання, пофразове дихання.
5. Структура заняття навчального вокального ансамблю. Методика і принципи розспівування. Види розспівок.
6. Репетиційний процес. Основні етапи розучування з ансамблем вокального твору.
7. Звуковедення в ансамблі. Атаки вокального звука, їх види, характеристика. Виконання вокальних штрихів *legato*, *non legato*, *staccato*, *marcato*, *portamento*, *glissando*.
8. Дикція і артикуляція. Робота над дикцією і артикуляцією в ансамблі. Динамічні нюанси як засіб художньої виразності. Методика відпрацювання динамічних нюансів.
9. Мелодичний і гармонічний стрій. Методи роботи над інтонуванням в ансамблевих партіях. Ритмічний ансамбль. Виховання ритмічних навичок.
10. Типи ансамблів за специфікою та якістю спільного звучання: тембровий, темповий, метроритмічний, динамічний, дикційний.

Естрадний вокальний ансамбль

Завдання. Здійснити аналіз музичного твору, орієнтований на його інтерпретацію:

а) яку думку (зміст) передають автори (аналіз поетичного тексту та музичних засобів, за допомогою яких композитор передає художній образ)?

б) якими художніми засобами (темп, динаміка, агогіка, тембр, артикуляційні прийоми) можливо найбільш переконливо і яскраво передати даний зміст?

в) якими диригентськими засобами і прийомами (роль кисті, величина та амплітуда жесту, підхід до кульмінації) можна реалізувати художній образ?

г) які вокальні, ритмічні, інтонаційні, ансамблеві та інші технічні труднощі можуть виникнути в процесі реалізації художнього задуму?

Перелік музичних творів:

1. Бровченко М. Татові слова.
2. Білик І. Сипле сніг.
3. Горова Л. Музика звучить.

4. Зарицька А. Чом ти не прийшов.
5. Злотник О. Барви рідної землі. (фонограма)
6. Калиниченко В. Ой ходить сон.
7. Леонтович М. Закувала зозуленька.
8. Мігай А. Сім нот. (фонограма)
9. Поклад І. Чарівна скрипка.
10. Чучман В. Маєва нічка.
11. Шамо І. Три поради.
12. Ященко Л. Золотистий туман.
13. Gershwin G. Clape your hand.
14. Poulton G. Love me tender.
15. Negro spiritual. Let my people go.

6. РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ ДЛЯ ПУБЛІЧНОЇ ДЕМОСТРАЦІЇ КОНЦЕРТНОГО ВИСТУПУ

Українські народні пісні (виконання a cappella):

1. Вербовая дощечка.
2. Висока верба.
3. Гиля, гиля сірі гуси.
4. Грицю, Грицю до роботи.
5. Закувала зозуленька на стодолі на розі.
6. Ішло дівча лучками.
7. Червоненький бурячок.
8. Ой на горі два дубки.
9. Сива зозуленько, не літай раненько.
10. Ой у вишневому саду.
11. Сивий коню.
12. Ой там на горі.
13. Ой чий то кінь стоїть.
14. При долині куц калини.
15. В саду гуляла.
16. Ой верше, мій верше.
17. Летіла зозуля.
18. Ой у гаю при Дунаю.
19. Цвіте терен.
20. Карі очі, чорні брови.
21. Карії очі, чорнії брови.
22. На калині мене мати колихала.
23. Ой не світи місяченьку.
24. Чом ти не прийшов?

Класичні українські естрадні пісні:

1. Микола Мозговий – «Минає день, минає ніч»; «Материнська любов»; «Край»; «Зачаруй нас любов».
2. Софія Ротару – «Чекай»; «Одна калина».
3. Тарас Петриненко – «Господи, помилуй нас»; «Пісня про пісню»; «Ми не

- закінчили розмову».
4. Володимир Івасюк – «Червона рута»; «Я піду в далекі гори»; «Водограй»; «Пісня буде поміж нас»; «Два перстені»; «Балада про мальви»; «У доли своя весна».
 5. Оксана Білозір – «Батьківська пісня»; «Горобина ніч»; «А зі мною був красивий»; «Ніби вчора, рідна мамо»; «Чар зілля».
 6. Ніна Матвієнко – «Ой летіли дикі гуси»; «Квітка-душа»; «Сіла птаха»; «Чарівна скрипка»; «Дикі гуси».
 7. Назарій Яремчук – «Батько і мати»; «Гай, зелений гай»; «Родина»; «Квітка розмарія»; «Стрілецький романс»; «Чуєш, мамо»; «Усміхнися мені».
 8. Павло Дворський – «Стожари»; «Чарівна горянка»; «Не забудь мене».
 9. Іво Бобул – «А липи цвітуть»; «Осінній сад»; «Все золото світу»; «А вже осінь прийшла у мій сад»; «Розмова з тобою».
 10. Павло Зібров – «Хрещатик»; «Очі дівочі».
 11. Лілія Сандулеса – «Зустрінь мене»; «Білі нарциси».
 12. Алла Кудлай – «Колискова зорі»; «Красива жінка незаміжня»; «Пізня квітка»; «Ніжна пісня».
 13. Іван Попович – «Розлук не буде»; «Василина»; «Спалені мости»; «Пісня серця».
 14. Віталій та Світлана Білоножка – «Цінуймо любов»; «Дивне кохання»; «Любов моя».
 15. Дмитро Гнатюк – «Два кольори»; «Марічка»; «Черемшина»; «Чорнобривці»; «Києве, мій».
 16. Василь Зінкевич – «Ніби вчора»; «Заметіль»; «Скрипка грає».
 17. Степан Гіга – «Золото Карпат»; «Сон»; «За тебе все віддам»; «Друзі мої»; «Біла вуаль».
 18. Віктор Павлік – «Білі черемхи»; «Ні обцянок, ні пробачень»; «Колискова»; «Мамина криниця».
 19. Вадим Крищенко – «Цвіт надії»; «Зоря»; «Запитаю».

Сучасні українські пісні:

1. Джамала – «Чому квіти мають очі»; «Крила»; «1944».
2. Тіна Кароль – «Місяць»; «Космічні почуття»; «Ніжно»; «Вабити»; «Вільна»; «Не дощ».
3. Гайтана – «Два вікна»; «Шаленій»; «Сонце в тобі».
4. Михайло Хома – «Наречена».
5. Олександр Пономарьов – «Варто чи ні»; «Я ніколи нікому тебе не віддам»; «Ніченькою темною».
6. Океан Ельзи – «Така як ти»; «Не твоя війна»; «Відпусти»; «Обійми»; «На небі»; «На лінії вогню»; «Дякую тобі».
7. Артем Кондратюк – «Ти та, якою живу».
8. Артем Пивоваров – «Дежавю»; «Ой на горі», «Рандеву».
9. ЛЕТАУ – «Мила моя», «Ми вільні».
10. Сергій Бабкін – «Де би я»; «Хто далі йде»; «Пробач».
11. Антитіла – «Лови момент»; «Hello».
12. Дмитро Монатик – «Мріяти не шкідливо»; «From U to z»; «Батькам», «Сильно»; «Краса».

13. Дмитро Монатик і Юлія Саніна – «Кобра».
14. Тіна Кароль і Юлія Саніна – «Вільна».
15. Злата Огневич – «Лелека»; «Танцювати»; «За лісами, горами».
16. Світлана Тарабарова – «Маніфест»; «Вихід є»; «Весна»; «Хочу жити без війни».
17. The Hardkiss – «Гора»; «Журавлі»; «Прірва», «Кораблі».
18. Тамара Гвердцители – «Очі на піску».
19. Ірина Білик – «Зіронька»; «Мовчати».
20. Vivien Mort – «Пташечка»; «Голубка».
21. «Один в каное» – «У мене немає дому»; «Човен»; «Пообіцяй мені».
22. Тауанна – «Леля»; «фантастична жінка»; «Шкода».

Світові хіти:

1. Adele – «Skyfall»; «Hello»; «Someone like you»; «Easy on me»; «Rolling in the deep»; «Rumour has it».
2. Fouzia – «Tears of gold»; «This mountain»; «Anybody else».
3. Lady Gaga – «Million reasons»; «Shallow»; «Hold my hand»; «Always remember us this way».
4. Sam Smith – «Stay with me»; «I'm not the only one»; «Too good and goodbyes».
5. Bruno Mars – «Talking to the moon»; «Grenade».
6. Rihanna – «Diamonds»; «Umbrella»; «Stay».
7. Ed Sheeran – «Perfect»; «2step»; «Photograph».
8. Calum Scott – «You are the reason»; «Rise».
9. Rag'n'Bone Man – «Human»; «Skin».
10. Sting – «Desert rose»; «Rise & Fall»; «Roxanne».
11. Whitney Houston – «I have nothing»; «Run to you».
12. Sia – «California dreaming»; «Helium»; «Alive»; «Unstoppable»; «Courage to change».

Пісні з мюзиклу:

1. Les Misérables (Знедолені) – «On my own»; «I dreamed a dream»; «Stars».
2. The greatest showman – «Never enough»; «The other side»; «This is me».
3. Chicago – «Nowadays»; «All that jazz».
4. Burlesque – «Welcome to burlesque»; «Something's got a hold on me».
5. Moulin Rouge – «Diamonds are a girl's best friend»; «Come what May»; «Your song».
6. LaLaLand – «A lovely night»; «City of stars»; «Start a fire».

Джазовий стандарт:

1. Peggy Lee – «Fever».
2. Ella Fitzgerald – «Summertime»; «Somebody loves me».
3. Etta James – «Trust in me»; «At last».
4. Frank Sinatra – «Fly me to the Moon»; «Body and soul»; «Come fly with Me».
5. Louis Armstrong – «What a wonderful world».
6. Ben E. King – «Stand by Me».

7. Nina Simone – «Feeling good».
8. Nora Jones – «Don't know why».

Патріотичні пісні:

1. Тіна Кароль – «Україна – це ти».
2. Гайтана – «Україно, будьмо»; «Я люблю мою країну, Україну».
3. Катерина Бужинська – «Україна – це ми»; «Як у нас на Україні»; «Україна-вишиванка»; «Велична та могутня Україно».
4. Вадим Крищенко – «Україно-мати».
5. Михайло Хома – Молитва за Україну.
6. Тарас Петриненко – «Україна».
7. Наталя Бучинська – «Я люблю Україну»; «Мова єднання».
8. Ірина Зінковська – «Українці».
9. Андрій Князь – «Все буде Україна».
10. Наталка Карпа – «Молитва».
11. Макс Барських – «Україна».
12. Олеся Заяць – «Це моя Україна».
13. Джамала і Таяна – «Моя земля».
14. Нумер 482 – «Добрий ранок Україно».
15. Назарій Яремчук – «Ти моя Україна».
16. Люся Кава – «Незламна».

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Зарубіжна музична література

1. Бодак Я. А. Зарубіжна музична література: посібник для початк. спец. мистецьких навч. закладу (школи естетичного виховання). Вінниця: Нова Книга, 2012. 256 с.
2. Бодак Я. А. Українська та зарубіжна музичні літератури: навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2011. 304 с.
3. Гукова В. В. Світова музична література. Перший рік навчання. Київ : Мелосвіт, 2006. 285 с.
4. Дідич Г.С. Історія західноєвропейської музики. Ч.І. Кіровоград, 2005. 226 с.
5. Епохи історії музики в окремих викладах. Бароко. Класика. Романтика. Нова музика; ред. Юрій Семенов. Одеса : Будівельник, 2004. 240 с.
6. Зарубіжна музична література ХХ століття. Курс лекцій: навчальний посібник / упор. Л. М. Огнівенко. Умань : ВПЦ «Візаві», 2010.
7. Зарубіжна музична література ХХ століття. Курс лекцій: навчальний посібник / упор. Л. М. Огнівенко. Умань : ВПЦ «Візаві», 2010.
8. Іванова І. Класична музична література XVII – першої половини XIX ст.: навчальний посібник. / І. Іванова, А. Мізітова, Н. Некрасова. Київ, 2003. 306 с.
9. Каплієнко-Ілюк Ю. Історія світової музики. Чернівці: Місто, 2015. 240 с.
10. Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 1. Чернівці: «Місто», 2016. 280 с.
11. Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 2. Чернівці: «Місто», 2020. 448 с.

12. Музичне мистецтво Західної Європи кінця XVI– початку XIX століття : тексти лекцій з курсу «Історія зарубіжної музики» для студентів психолого-педагогічного факультету музичних груп / Укл. Дячук Н.І. Полтава: ПДПУ імені В.Г. Короленка. 2009 р. 103 с.

13. Павлишин С. Музика двадцятого століття. Львів, 2005. 232 с.

14. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. Київ: Знання, 2000. 359 с.

Українська музична література

1. Гарасим Я. І. Нариси до історії української фольклористики: Навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 301 с.

2. Довгаленко Н. Українська сучасна музика. Портрети і ландшафти.- Одеса: Друк-Південь. 2015. 236с

3. Кияновська Л. О. Галицька музична культура XIX-XX ст. : Навчальний посібник. Чернівці : Книги – XXI, 2016. 424 с.

4. Кияновська Л. О. Українська музична культура : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-II рівня акредитації. Київ, 2012. 60 с.

5. Корній Л. Історія української музики Ч. 1. Київ-Харків-НьюЙорк, 1996. 314с.

6. Корній Л. Історія української музики Ч. 2. Київ-Харків-НьюЙорк, 1998. 388с.

7. Корній Л. Історія української музики Ч. 3. Київ-Харків-НьюЙорк, 2001. 314с.

8. Крусь О.П. Історія української музики XX століття: Навчально-методичний посібник. Луцьк: Надстир'я, 1997. 82 с.

9. Крусь О.П. Історія української музики від витоків до середини XIX століття: Навчально-методичний посібник. Луцьк: Надстир'я, 1999. 138 с.

10. Крусь О.П. Історія української музики другої половини XIX століття: Навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2014. 225 с.

11. Лісецький С. Й. Історія української музики (від XIX до першої чверті XX століття) : навч. посіб. для студ. вищ. муз. навч. закл. Ун-т ім. Б. Грінченка. : Київ, 2017. 164 с.

12. Муха А. Композитори України та української діаспори: Довідник.К.: Муз. Україна, 2004.452 с.

13. Степаненко М. Б. Музично-історичні етюди: наукове видання. Київ : «Гроно», 2012. 160 с.

14. Уманець О.В. Музична культура України другої половини XX століття: Навчальний посібник. Харків: Регіон-інформ, 2003. 192 с.

Елементарна теорія музики

1. Амосова Н. В. Казак І. І. Музична грамота : Навчально-методичний посібник із сольфеджіо та теорії музики для учнів 1-7 класів дитячих музичних шкіл. Рівне, 2015. 96 с.

2. Ганзіна Т. І. Правила з елементарної теорії музики : посібник для учнів ДМШ та ДШМ. Київ, 2016. 76 с.

3. Дверій Р. Музична грамота в малюнках. Львів : ЛОППО, 1994. 40 с.

4. Калашник М.П. Уроки елементарної теорії музики : навч. посібник для муз. навч. закл. усіх рівнів акредитації. Вид. 3-ге, випр. і доп. Харків : Видавничий будинок «Фактор», 2014. 352 с.

5. Козак І. І., Амосова Н. В. Музична грамота: навч.-метод. посібник із сольфеджіо та теорії музики. Рівне : Фірма «Каліграф», 2018. 96 с.: ноти.

6. Локарева Ю. В. Теорія музики: питання методики (за вимогами кредитно-модульної системи) для студентів музично-педагогічних та мистецьких факультетів педагогічних університетів. Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. Кіровоград, 2016. 198 с.

7. Побережна Г. І. Загальна теорія музики. Київ: Вища школа. 2004. 303 с.

8. Побережна Г. І. Щериця Т. В. Загальна теорія музики : Підручник Київ : Вища школа, 2004. 303 с.

9. Смаглий Г.А. Основи теорії музики: підручник для навч. закл. освіти, культури і мистецтв. 3-е вид., доп. і перероб. Харків : Факт, 2015. 384 с.

10. Юцевич Ю. Словник-довідник музичних термінів. Вид 2-ге, переробл. і допов. Тернопіль : Навч кн.-Богдан, 2009. 352 с.

Основи гармонії

1. Вознюк. П. Т., Поляковська С. П. Гармонія : Навчально-методичний посібник. Київ : Музична Україна, 2018. 144 с.

2. Дубінець І. В. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни Гармонія (модульний курс) : навчальний посібник. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. 252 с.

3. Дубінін І. Гармонія: в 2 ч. Київ : Музична Україна, 1981. Ч.1, 1981. 135 с.

4. Дубінін І. Гармонія: в 2 ч. Київ : Музична Україна, 1981. Ч. 2. 173 с.

5. Завісько Н. З., Лемішко М. М. Гармонія. Ч. 2. Хроматика. Навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2016. 216 с.

6. Лемішко Л. Гармонія. Ч. 1. Діатоніка.: Навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2010. 224 с.

7. Михайловський Р. С. Послідовність інтервалів та акордів: метод. рекомендації для викладачів та учнів. Київ, 2013. 36 с.

8. Пасічник В. Гармонія. Методичний посібник. Львів : Растр-7, 2015. 56 с.

9. Пасічник В., Іваньо О., Новак Б. Гармонія : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 140 с.; ноти.

10. Сисак Л. М. Практичні поради з вивчення гармонії. Методичні рекомендації. Вінниця: Нова книга, 2012. 88 с.

11. Юцевич Ю. Словник-довідник музичних термінів. Вид 2-ге, переробл. і допов. Тернопіль : Навч кн.-Богдан, 2009. 352 с.

Основи гігієни та охорони голосу

1. Боцян А. Охорона та режим співацького голосу. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання* : зб. матеріалів наук.-практ. конф. викл. і студ. кафедри вокально-хорової підготовки, теорії та методики музичної освіти (Вінниця, 5 квітня 2018 р.). Вінниця : ТОВ «Твори», 2018. С. 87–91.

2. Бурміцька Л. Охорона та гігієна голосу : метод. реком. до семін. занять. Київ : НАКККіМ, 2019. 36 с.

3. Вокальне виховання і охорона співацького голосу школярів та юнацтва : навч.-метод. посіб. / уклад. Л. Дяченко. Суми : Сумський держ. Педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка, 2008. 76 с.

4. Гігієна голосу : навч.-метод. матеріали до курсу / уклад. І. Щербіна. Харків : ХДАК, 2003. 44 с.

5. Дрожжина Н. Гігієна голосу естрадного співака : метод. розробка для ВНЗ. Харків : ХНУМ, 2017. 43 с.

6. Здоров'язбережувальні технології у вокальній практиці : метод. посіб. / уклад. О. О. Карпенко. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 59 с.

7. Курбанова Л. Предмет «Гігієна та охорона голосу» як ключовий компонент у фаховій підготовці майбутнього спеціаліста вищої категорії. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної науки та прикладної науки* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. симпозіуму (Івано-Франківськ, 14 травня 2021 р.). Івано-Франківськ. 2021. С. 120–123.

8. Остапчук Л. Основоположні засади розвитку та збереження співацького голосу. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2018. № 53. С. 157–162.

9. Штепа Ж., Пацкань В. Охорона та гігієна співочого голосу в системі навчально-музичних дисциплін URL:

<https://library.vspu.net/jspui/bitstream/123456789/2880/1/01Охорона%20та%20гігієна%20співочого%20голосу.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).

Український музичний фольклор

1. Грица С. Українська фольклористика XIX – початку XX століття і музичний фольклор : нарис. Київ : Атсон, 2007. 152 с.

2. Іваницький А. Український музичний фольклор. Вінниця : Нова книга, 2004. 320 с.

3. Ковбасюк А. Український пісенний фольклор у професійному формуванні вокаліста (на прикладі львівської вокальної школи другої половини XX – початку XXI століття) : дис... канд. мист. : 17.00.03 / Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка. Львів, 2017. 216 с.

4. Колесса Ф. Університетські виклади про український фольклор і фольклористику: У 13 зошитах. Зошити VIII–IX: Групи, зв'язані з народним календарем і господарськими сезонами / Упоряд. І. Довгалюк. Львів : СПОЛОМ, 2022. 144 с.

5. Луканюк Б. Курс музичного фольклору: У 3-х книгах. Книга 1: Лекції. Львів : СПОЛОМ, 2022. 512 с.; Книга 2: Зразки. Львів : СПОЛОМ, 2022. 392 с.; Книга 3: Прилоги. Львів : СПОЛОМ, 2022. 592 с.

6. Марчун О. Жанрова параметризація дитячого фольклору: навч. посіб.-хрестоматія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2019. 216 с.

7. Садовенко С. Нотні записи фольклорних та народних пісень як важливе джерело збереження й вивчення української народної піснетворчості. *«Topical issues of the development of modern science»*. The 9th International scientific and practical conference (May 6-8, 2020) Publishing House «ACCENT», Sofia, Bulgaria. 2020. С. 737–740.

8. Ткач А. Відродження фольклору в сучасному просторі українців. *Мистецтвознавчі записки*: зб. наук. праць. 2020. Вип. 37. С. 134-138.

9. Українська фольклористична енциклопедія : у 2 т. / упоряд. М. Дмитренко. Т. 1 : А–Л. Київ : Сталь, 2018. 739 с.; Т. 2 : М–Я. Київ : Сталь, 2020. 688 с.

Хорове диригування

1. Григор'єва В., Омельченко А. Хорове диригування : навч. посіб. Бердянськ : БДПУ, 2015. 217 с.

2. Доронюк В. Курс техніки диригування : навч.-метод. посіб. для викладачів і студ. вищих навч. закл. Івано-Франківськ, 2004. 292 с.

3. Кириленко Я. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки : навч. посіб. Київ : Ун-т ім. Б Грінченка, 2020. 108 с.

4. Коржавих І., Юришева Л., Литвинова І. Формування творчої особистості на уроках хорового диригування. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2018. Вип. 42. С. 97–103.

5. Костенко Л., Шумська Л. Методика викладання хорового диригування : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145 с.

6. Прокулевич О. Основи хорового диригування : навч. посіб. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. 140 с.

7. Устенко К. Теорія та практика техніки хорового диригування : навч.-метод. посіб. з «Хорового диригування» для самост. роботи студентів муз. спец. ВНЗ. Рівне : О. Зень, 2017. 299 с.

8. Хорове диригування : навч. посіб. / упоряд. В. Джурко, Т. Макарова, І. Чернявська. Київ, 2011. 139 с.

9. Шевченко О. Актуальні аспекти викладання дисципліни «Основи диригування» студентам-вокалістам. *Сучасний культурний простір* : матер. міжнар. дист. наук.-практ. конф. (Київ, 14 листопада 2019 р.). Київ : НАКККіМ, 2019. С. 246–247.

10. Шумська Л. Хорове диригування : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 105 с.

Методика роботи з вокальним ансамблем

1. Бабіч Д. Формування виконавської майстерності майбутніх артистів естрадних ансамблів : дис... канд. пед. наук : 13.00.02 / Київський нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2004. 289 с.

2. Зарицький А., Зарицька А., Мрочко В., Кириченко І., Гонтар О. Вокальний ансамбль: теорія і практика : навч. посіб. для здобувачів освіти спец. 025 «Музичне мистецтво». Луцьк, 2022. 170 с.

3. Каблова Т., Румянцева С. Читання партитур для вокальних ансамблів : навч.-метод. посіб. Київ : Ун-т ім. Бориса Грінченка, 2019. 90 с.

4. Методика і практика роботи з вокальним ансамблем: метод. реком. до семінарських, практичних занять і самостійної роботи / уклад. В. Степурко. Київ: НАКККіМ, 2017. 16 с.

5. Мирошниченко О. Методика роботи з вокальним ансамблем : метод. реком. до практич. занять і самост. роботи. Київ : НАКККіМ, 2018. 32 с.

6. Попова О., Сіненко О. Сутність і специфіка роботи у вокальному

естрадному ансамблі. *Імідж сучасного педагога*. 2020. № 3 (192). С 98–101.

7. Сіненко О., Остапенко Л. Проблеми дотримання ансамблевості при виконанні творів а саррелла. *Імідж сучасного педагога*. 2018. № 5 (182). С. 82–85.

8. Супрунова Л. Методичні рекомендації щодо організації роботи вокального ансамблю. Полтава, 2020. URL: http://narodna-tvorchist.poltava.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=351&catid=2&Itemid=206&lang=UA \l "resmenu (дата звернення: 20.08.2023).

Естрадний вокальний ансамбль

1. Бондарчук А. Роль естрадного вокального ансамблю у формуванні професійних навичок студентів музично-педагогічних напрямків освіти. *Педагогічні науки*. 2018. Вип. LXXXIV, Т. 1. С. 82–86.

2. Заверуха О., Чернета Т. Вокальний ансамбль : навч.-метод. посіб. Корсунь-Шевченківський : ФОП Майдаченко І. С., 2022. 116 с.

3. Колубаєв О. Метод. реком. щодо організації навчання, самост. роботи та практ. модулів до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студ. вищих муз. навч. закл. Івано-Франківськ, 2017. 25 с.

4. Ланіна Т. Розвиток вокального ансамблевого виконавства в умовах університетської освіти України. *Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство*. 2017. № 2 (вип. 37). С. 85–90.

5. Лучкіна А. Розвиток багатоголосного вокально-ансамблевого естрадного виконавства сучасності. URL: <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/63-3.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).

6. Сичевська В. Вокальний ансамбль : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. У II частинах. Ч. I. Житомир : Вид. Б. В. Котовицький, 2013. 200 с.; Ч. II. Житомир : Полісся, 2019. 166 с.

7. Сіненко О. Особливості роботи естрадного вокального ансамблю. *Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство* : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 25–26 берез., 2020 р.). Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2020. С. 236–238.

8. Тормахова А. Специфіка українських естрадних вокальних ансамблів а саррелла. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-293-7-14> (дата звернення: 20.08.2023).